

Diarienumr

10-2019-0990

Vårt datum/Our date

2019-10-23

Vår referens/Our reference

Lars Holmquist

Ert datum/Your date

Er referens/Your reference

Fi2019/02656/BB

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

cc: fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Synpunkter på Promemoria – Byggnaders energiprestanda – förslag och ändringar i plan- och byggförordningen

Sammanfattning

Göteborg Energi tillstyrker ansatsen att skapa teknikneutrala energikrav, som undanröjer den olyckliga situation som varit under flera år, att byggreglerna påverkat valet av uppvärmningssystem i byggnader. Rätt använt kan upplägget med viktningsfaktorer komma nära rättvisa villkor för de olika uppvärmningssystemen på marknaden.

Göteborg Energi beklagar att regeringen gjort tolkningen att Direktivet för Byggnaders Energiprestanda inte medger Använd Energi som huvudkrav. Vi vill uppmana regeringen att snarast starta utredningen som utlovades i regeringsskrivelsen 2018/19:152 och utreda möjligheten att införa systemgränsen Använd Energi som kompletterande krav.

Den allvarligaste bristen med förslaget är att både energikraven i sig, och teknikneutraliteten, undergrävs i och med att förnybar energi, alstrad på byggnaden eller tomten, räknas bort. Direktivet tillåter detta, men kräver det inte. Vi uppmanar regeringen att inte tillåta att egenproducerad energi räknas av från byggnadens energianvändning.

Systemgränsen levererad energi är fortfarande problematisk

Teknikneutraliteten på marknaden är avgörande

Göteborg Energi ser mycket positivt på att regeringen prioriterar teknikneutralitet mellan uppvärmningsformerna på marknaden. Under flera år har byggreglerna missgynnat fjärrvärmens. Dels direkt, eftersom det har varit möjligt att bygga hus med sämre energiprestanda, och därmed billigare, om de använt värmepumpar. Än

viktigare är de indirekta effekterna av obalansen. Flertalet av miljöcertifieringssystem på marknaden utgår från energikraven i BBR. När certifieringssystemen ställer upp krav i form av procentandelar av energikraven i BBR innebär det att exakt likadana byggnader ser olika bra ut när de har olika uppvärmningssystem. De nyligen återinförda statliga bidragen för byggande av hyreshus, ställer också energikrav utgående från procentandelar av BBR. Detta har tvingat byggherrar som egentligen vill använda fjärrvärme, att välja värmepumpslösningar, enbart för att kunna få del av bidraget.

Använd Energi är en bättre systemgräns

Göteborg Energi noterar att promemorian föreslår att dagens systemgräns behålls, istället för att gå över till systemgränsen Använd Energi, som hade säkerställt teknikneutralitet. Detta eftersom man gjort tolkningen att Direktivet för byggnaders energiprestanda inte medger Använd Energi som systemgräns. Vi beklagar detta, och vill uppmana regeringen att skyndsamt starta den utredning som utlovas i skrivelse 2018/9:152 om att införa Använd Energi som ett kompletterande krav. Även om det går att komma rimligt nära en teknikneutralitet med hjälp av viktningfaktorer, så är dessa alltid en kompromiss mellan antaganden och relevans för olika typsituationer. Och för att upprätthålla teknikneutraliteten krävs att de uppdateras tillräckligt ofta, vilket i sig är problematiskt, eftersom det också finns legitima krav på långsiktighet och stabilitet i regelverken. Använd Energi skulle lösa allt detta.

Låt inte egenproducerad energi undergräva energikraven

Direktivet säger uttryckligen i den nya lydelsen av punkt 2 i Bilaga 1 att medlemsstaterna får, men behöver inte, räkna bort energi som tillförts byggnaden från källor på byggnaden eller dess tomt. Göteborg Energi anser att det finns flera skäl till att Sverige inte ska utnyttja den möjligheten.

Möjligheten öppnar upp för att välja en viss uppvärmningslösning med byggnadsanknuten värmeförsörjning och då undvika att bygga ett mindre energieffektivt klimatskal. Det innebär att byggnadens belastning på energisystemet riskerar att öka, då ett sämre klimatskal leder till ett högre effektbehov när det är kallt ute.

Vidare leder möjligheten till att teknikneutraliteten undergrävs. Den i särklass vanligaste formen av egen energiproduktion är elproduktion med solceller. En byggnad med elvärme kan tillgodoräkna sig en större andel av den producerade solelen än en byggnad med fjärrvärme eller pellets. Ur energisystemsypunkt är detta särskilt olyckligt i och med att en solcellsanläggning inte bidrar någonting till byggnadens försörjning när effektbehovet är som störst en kall vinternatt.

Direktivtexten kräver att, om en medlemsstat väljer att räkna bort egenproducerad energi, så måste detta tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt gentemot förnybar energi som levereras genom energibäraren. Vår bedömning är att detta villkor inte kan uppfyllas med mindre än att all förnybar energi som levereras genom el-fjärrvärme- eller gas-ledningar också räknas bort från byggnadens energianvändning. Med tanke på de höga andelarna förnybar energi i samtliga

ledningstyper som finns i Sverige skulle det i praktiken innebära att energikraven förlorar sin mening.

I Sverige finns en mängd styrmedel som gynnar solelproduktion, och det är i grunden positivt. Men det innebär att ytterligare styrmedel inte bör behövas, och särskilt inte sådana som får en direkt kontraproduktiv inverkan på energisystemet och därmed på miljön. Det ökade effektbehov som undantaget riskerar att leda till, gör det svårare att ställa om elsystemet till full klimatneutralitet.

Göteborg som ovan

GÖTEBORG ENERGI AB

Alf Engqvist